Ügyiratszám: 1588/P/2007-5.

… részére

Tisztelt … Úr!

Köszönjük beadványát, melyben a regisztrációs adót visszaigénylő személyek vagyongyarapodási vizsgálatával kapcsolatos esetleges jogellenes adatkezelés feltárását, és amennyiben szükséges, vizsgálat lefolytatását kérte.

Tájékoztatom, hogy a vonatkozó jogszabályok áttekintése után a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény (a továbbiakban: Avtv.) 24. § b) pontja alapján jelzése nyomán az adatvédelmi biztos vizsgálatot indított. A vizsgálat során a Vám- és Pénzügyőrség Országos Parancsnokának tájékoztatását kértük arra nézve, hogy az APEH milyen adattovábbítás keretében értesült a regisztrációs adót visszaigénylő személyek kilétéről, külön kitérve annak részleteire, amennyiben a regisztrációs adó visszatérítése kapcsán rendkívüli adatszolgáltatásra került sor.

A VPOP parancsnoka válaszlevelében részletesen tájékoztatott a regisztrációs adó visszatérítéséhez kötődő adatkezelésről, illetve az APEH felé tett jelzésekről. Az Ön által leírt feltételezés szempontjából annak a körülménynek van jelentősége, mely szerint a VPOP valóban vizsgálta, hogy a vételár és az eladási ár között mekkora eltérés mutatkozott, amennyiben a regisztrációs adó megfizetését követően a gépjárművet értékesítették. Ezekre az esetekre utalva a VPOP az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 54. § (3) bekezdésére hivatkozik, mely szerint: „*az adóhatóság jogosult a hatáskörébe tartozó, adóval kapcsolatos, a titoktartási kötelezettség alá tartozó adatról, tényről, körülményről vagy iratról más adóhatóság (vámhatóság) tájékoztatására, ha az valamely adó (vámteher) vagy adóhiány feltárását, behajthatóságának megállapítását, illetve adóigazgatási eljárás lefolytatását lehetővé teszi vagy valószínűsíti*”. E felhatalmazás alapján a fővámhivatalok a mintegy 26 és félezer magánszemélyből mindössze 366 ügyfél esetében valószínűsítették a rendelkezésre álló iratok alapján az adóhiány fennállását, és éltek az állami adóhatóság illetékes igazgatósága felé jelzéssel.

A fent leírt adattovábbítást adatvédelmi szempontból nem kifogásolom, álláspontom szerint az az adattovábbításra vonatkozó követelményeknek megfelelt.

Ugyanakkor természetesen adódik az a kérdés, hogy az APEH a vagyongyarapodási vizsgálatok megindításakor ezeket a jelzéseket figyelembe vette-e, illetve amennyiben figyelembe vette, azok milyen szerepet játszottak a döntés meghozatala során.

Az adóhatóság szerepének megállapításához szükséges a vagyongyarapodási vizsgálatra vonatkozó szabályok elemzése:

Art. 109. § (1) Ha az adóhatóság megállapítása szerint az adózó vagyongyarapodásával és az életvitelére fordított kiadásokkal nincs arányban az adómentes, a bevallott és a bevallási kötelezettség alá nem eső, de megszerzett jövedelmének együttes összege, az adóhatóság az adó alapját is becsléssel állapítja meg. Ez esetben - figyelemmel az ismert és adóztatott jövedelmekre is - az adóhatóságnak azt kell megbecsülnie, hogy a vagyongyarapodás és az életvitel fedezetéül a magánszemélynek milyen összegű jövedelemre volt szüksége.

(2) Az adóhatóság az (1) bekezdés szerint feltárt adóalapot annak az évnek az összevonás alá eső jövedelméhez számítja hozzá, amelyre nézve a jövedelemeltitkolást megállapítja. Ha a vagyongyarapodás forrásaként az adózó többévi eltitkolt jövedelme szolgált, az adóhatóság a vizsgálattal érintett évek között a jövedelmet egyenlő arányban megosztja, és az adót az egyes években hatályos jövedelemadó törvényekben meghatározott - összevonás alá eső jövedelmekre vonatkozó - adómértékkel állapítja meg.

(3) A becsléssel megállapított adóalaptól való eltérést az adózó hitelt érdemlő adatokkal igazolhatja. Ha az adózó nyilatkozata szerint a vagyongyarapodás forrását az adó megállapításához való jog

elévülési idejét megelőzően szerezte meg, a vagyongyarapodás forrásának, a szerzés tényének és időpontjának igazolásaként közhiteles nyilvántartás jogerős bírósági vagy hatósági határozat, illetve az adómegállapításhoz való jog elévülési idejét megelőzően kiállított egyéb közokirat, valamint az adózó ezen időszakban az adóhatósághoz benyújtott, jogerős hatósági, bírósági határozattal nem érintett bevallásának adatai, bankszámla (pénzforgalmi számla) kivonat, értékpapírszámla-kivonat adatai szolgálhatnak; az adóhatóság az adó megállapításához való jog elévülési idejét megelőző időszakra vizsgálatot csak ezen adatokra kiterjedően végezhet. Egyebekben az eljárásra e fejezet szabályait kell megfelelően alkalmazni.

(4) Az e § (3) bekezdésének alkalmazásában

a) közhiteles nyilvántartás az ingatlan-nyilvántartás, a földhasználati nyilvántartás, a zálogjogi nyilvántartás, a gépjármű-nyilvántartás, az úszólétesítmény-nyilvántartás, a légijármű-nyilvántartás, a cégnyilvántartás, a magyar jog szerint egyéb közhiteles nyilvántartás, továbbá a nyilvántartás helye szerinti állam joga szerint közhitelesnek minősülő nyilvántartás;

b) szerzésnek minősül a vagyongyarapodás forrása felett a rendelkezési jognak, és/vagy a használat jogának, és/vagy a hasznosítás jogának, és/vagy a birtoklás jogának megszerzése, illetve a bankszámlán (pénzforgalmi számlán), értékpapírszámlán történő jóváírás.

A fenti, legutóbb említett kérdés azonban már kívül esik az adatvédelmi biztos hatáskörén, hiszen a vagyongyarapodás vizsgálata kapcsán olyan döntésről van szó, amelynek meghozatala során az APEH a rendelkezésére álló adatok alapján maga határoz a vizsgálat megindításáról. Tekintettel arra, hogy a regisztrációs adót visszaigénylő ügyfelek adatai nem jogszerűtlenül kerültek az APEH birtokába, az esetleges összefüggés fennállása esetén sem lenne megállapítható, hogy a vizsgálatok során a szóban forgó személyes adatokat jogellenesen használták fel.

Végezetül sajnálattal tájékoztatom arról, hogy az Adatvédelmi Biztos Irodájának leterheltsége miatt beadványát nem tudtuk korábban kivizsgálni. Kérem, hogy a személyes adatok védelmével és a közérdekű adatok nyilvánosságával kapcsolatos kérdésekben forduljon hivatalunkhoz továbbra is bizalommal.

Budapest, 2008. január 16.

Üdvözlettel

az adatvédelmi biztos jogkörében eljárva:

Dr. Szabó Máté

az állampolgári jogok országgyűlési biztosa